

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՀԱՐԿԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1997 թվականի ապրիլի 14-ի ՀՕ-107 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 6-րդ հոդվածի առաջին պարբերությունում «ինչպես նաև այլ անձանց» բառերը փոխարինել «, հավատարմագրային կառավարչի, համատեղ գործունեության գործերը վարող անձի, կոմիսիոների, գործարքի իրականացման ժամանակ իր անունից հանդես եկող գործակալի» բառերով, իսկ «վրա» բառից հետո լրացնել «ինչպես նաև կարող է սահմանվել համապարտ պատասխանատվություն՝ հարկային պարտավորությունների կատարման մասով» բառերը:

Հոդված 2. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 6.1-րդ հոդվածով.

«Հոդված 6.1. Առանց իրավաբանական անձ ձևավորելու համատեղ գործունեության մասով հարկերի (բացառությամբ՝ հարկային գործակալի կողմից պահվող եկամտային հարկի, ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի և տեղական հարկերի) հաշվարկման և վճարման պարտավորությունը կատարում է համատեղ գործունեության գործերը վարող անձը:

Այն դեպքերում, երբ համատեղ գործունեության պայմանագրի համաձայն, համատեղ գործունեությունը կարող է վարվել մեկից ավելի մասնակիցների կողմից, համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորությունը կատարում է մասնակիցների կողմից գրավոր լիազորված անձը:

Համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձը մինչև համատեղ գործունեություն շրջանակներում առաջին գործարքի իրականացումը պարտավոր է իր գտնվելու վայրի հարկային մարմին ներկայացնել հարկային մարմնի սահմանած ձևով հայտարարություն (համատեղ գործունեության մյուս մասնակիցների համաձայնության վերաբերյալ նշումներով)՝ համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին:

Համատեղ գործունեության (այդ գործունեության շրջանակներում իրականացված գործարքների) մասով հարկային պարտավորությունների կատարման համար գործունեության մասնակիցները կրում են համապարտ պատասխանատվություն:

Համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման առումով մասնակիցների կողմից վարվում է առանձնացված հաշվառում:

Համատեղ գործունեության շրջանակներում իրականացված գործարքների մասով հարկերի հաշվարկման համար հիմք հանդիսացող հաշվարկային և վճարային փաստաթղթերը դուրս են գրվում հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի կողմից, իսկ պայմանագրով նախատեսված դեպքում՝ նաև գործեր

վարող այլ մասնակիցների կողմից՝ հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի անունից:

Համատեղ գործունեության շրջանակներում իրականացված գործարքների մասով առաջացող հարկային պարտավորությունները հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվարկները, հայտարարագրերը, տեղեկությունները ներկայացվում են հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի կողմից, որոնցում արտացոլվում են անմիջականորեն հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի, ինչպես նաև համատեղ գործունեության ընդհանուր ցուցանիշները (արդյունքները):

Մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումներին վերաբերող՝ ապրանքների ձեռքբերման հաշվարկավճարային փաստաթղթերը (կցելով ապրանքների քանակներն արտացոլող հանձնման-ընդունման ակտը) փոխանցվում են համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձին:»:

Հոդված 3. Ուժը կորցրած ճանաչել Օրենքի 11.1-րդ հոդվածը:

Հոդված 4. Օրենքի 12-րդ հոդվածում «հաստատագրված վճարներ» բառերից հետո լրացնել «, շրջանառության հարկեր» բառերը:

Հոդված 5. Օրենքի 15-րդ հոդվածում՝

1) «ե» կետում «ստուգումների (ուսումնասիրությունների) համար» բառերից հետո լրացնել «, այդ թվում՝ օրենքով սահմանված դեպքերում ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց գրավոր պահանջով տրամադրել հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր դիտորդի կարգավիճակով մուտք գործելու հնարավորություն» բառերը,

2) «ը» կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ը» հարկային օրենսդրության պահանջների պահպանման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի՝ ռուսերեն և անգլերեն լեզուներից տարբերվող օտար լեզվով լրացված (կազմված) օրինակներին կից ապահովել դրանց հայերեն թարգմանված տարբերակները:»:

Հոդված 6. Օրենքի 15.1-րդ հոդվածը 2-րդ պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

«Հարկ վճարողները 2014 թվականի հունվարի 1-ից կարող են էլեկտրոնային եղանակով դուրս գրել սույն օրենքի N4 հավելվածով նախատեսված՝ առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքները, ապրանքները ուղեկցող՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված հաշվարկային փաստաթղթեր:»:

Հոդված 7. Օրենքի 16-րդ հոդվածի՝

1) երրորդ պարբերության «բ» կետում «500.000» թիվը փոխարինել «մեկ միլիոն» բառերով, իսկ «գ» կետը «անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության դադարման պետական գրանցման» բառերից հետո լրացնել «կամ պետական հաշվառումից հանման» բառերը,

2) վեցերորդ պարբերությունում «անհատ ձեռներեցի գործունեության դադարեցման» բառերից հետո լրացնել «կամ հաշվառումից հանման» բառերը, իսկ «(գործունեության դադարեցման» բառերից հետո լրացնել «, պետական հաշվառումից հանման» բառերը,

3) յոթերորդ և ութերորդ պարբերություններում «սեփականատերերի» բառը փոխարինել «հիմնադիրների (մասնակիցների)» բառերով,

4) յոթերորդ և ութերորդ պարբերություններում «մեկ» բառը փոխարինել «հինգ» բառով,

5) ութերորդ պարբերությունում «անհատ ձեռներեցի գործունեության դադարումից» բառերից հետո լրացնել «կամ պետական հաշվառումից հանելուց» բառերը, «կամ անհատ ձեռներեցի վրա՝ լուծարմանը» բառերը փոխարինել «կամ գործունեությունը դադարեցրած կամ հաշվառումից հանված անհատ ձեռներեց չհանդիսացող ֆիզիկական անձի վրա՝ լուծարմանը կամ հաշվառումից հանմանը» բառերով:

Հոդված 8. Օրենքի 16.1-րդ հոդվածում՝

1) երկրորդ պարբերությունը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Հարկային պարտավորությունների կատարման (մարման) օր է համարվում վճարված գումարը Հայաստանի Հանրապետության բյուջեի համապատասխան հաշվին հաշվեգրվելու օրը:»,

2) հինգերորդ պարբերությունում «գործառնություն չի կատարել» բառերից հետո լրացնել «, որոնց հիման վրա առաջացած պարտավորությունների վճարման օր է համարվում դրանց ներկայացմանը հաջորդող տասներորդ աշխատանքային օրը» բառերով:

Հոդված 9. Օրենքի 16.1-րդ հոդվածից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 16.2-րդ հոդված.

«**Հոդված 16.2** Իրավաբանական անձի վերակազմակերպման (միացում, միաձուլում, բաժանում, առանձնացում, վերակազմավորում) դեպքում հարկային մարմնում բացված անձնական հաշվի քարտերում հարկային պարտավորությունները հաշվառվում են՝ հիմք ընդունելով իրավահաջորդության սկզբունքը (այդ թվում՝ տուգանքների կրկնապատկման կամ ժամկետների հաշվառման մասով): Սույն պարբերության կիրառման իմաստով անձնական հաշվի քարտերի միջև մնացորդների տեղափոխումը կատարվում է օրենքով սահմանված կարգով վերակազմակերպման գրանցման օրվա դրությամբ (անկախ փոխանցման ակտի կամ բաժանիչ հաշվեկշռի կազմման ամսաթվից), իսկ մինչև վերակազմակերպման գրանցման օրը հարկային մարմիններին ներկայացված հայտարարագրերում, հաշվետվություններում, տեղեկություններում և այլ փաստաթղթերում (այսուհետ՝ սույն հոդվածում հաշվարկ) ճշգրտումները կատարվում են (ճշտված հաշվարկները ներկայացվում են) անկախ փոխանցման ակտերում կամ բաժանիչ հաշվեկշիռներում փոփոխություններ կատարելու հանգամանքից:

Հաշվետու ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) համարվում է վերաբերող իրավանախորդ իրավաբանական անձին, եթե տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ճշտված) ներկայացման պահին այդ ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) ավարտվել է՝ անկախ տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ճշտված) ներկայացման վերջնաժամկետներից:

Հաշվետու ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) համարվում է վերաբերող իրավահաջորդ իրավաբանական անձին, եթե տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ճշտված) ներկայացման պահին այդ ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) դեռ չի ավարտվել:

Իրավահաջորդ իրավաբանական անձի կողմից իրավանախորդ իրավաբանական անձին վերաբերող հաշվետու ժամանակաշրջանների (ժամանակահատվածների) համար ներկայացվող հաշվարկներում (այդ թվում՝ ճշտված) պարտադիր նշվում է իրավանախորդ իրավաբանական անձի հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

Իրավանախորդ իրավաբանական անձին վերաբերող անձնական հաշվի քարտերում հետագայում վերահաշվարկներ կատարվելու դեպքում (ճշտված հաշվարկների, ստուգումների կամ վերստուգումների, գանգատարկման հանձնաժողովի որոշումների, դատարանի որոշումների հիման վրա կամ օրենքի ուժով) կատարվում է նաև անձնական հաշվի քարտերի միջև տեղափոխված մնացորդների փոփոխություն, այնուհետև՝ իրավահաջորդ իրավաբանական անձի անձնական հաշվի քարտերում կատարվում են համապատասխան վերահաշվարկներ:»:

Հոդված 10. Ուժը կորցրած ճանաչել Օրենքի 17.1-րդ հոդվածը:

Հոդված 11. Օրենքի 19-րդ հոդվածում «տալ համապատասխան բացատրություններ» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ «Մնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան պարտապանի գործունեության կասեցման պահից վերջինիս անունից կառավարչի կողմից հարկային մարմին ներկայացրած՝ հարկային և այլ պարտադիր վճարների գծով սնանկության վարույթի ընթացքում լրացուցիչ առաջացած պարտավորությունների վերաբերյալ հարկային մարմնի սահմանած ձևով տեղեկատվության, որի հիման վրա հաշվարկվում են պարտապանի հարկային պարտավորությունները»:

Հոդված 12. Օրենքի 22-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերությունում «հասույթի հաշվարկային 25 տոկոս վերադիրի» բառերը փոխարինել «համախառն եկամտի մեջ 25 տոկոս հաշվարկային հարկվող շահույթի» բառերով:

Հոդված 13. Օրենքի 24-րդ հոդվածի առաջին պարբերությունից հանել «2 ամսից ավելի» բառերը, «վճարման ենթակա» բառերը փոխարինել «հաշվարկված» բառով, իսկ «օրենքով սահմանված վճարման ժամկետին չվճարված» բառերը փոխարինել «հաշվարկված ընդհանուր» բառերով:

Հոդված 14. Օրենքի 25-րդ հոդվածի՝

1) առաջին պարբերությունում «բյուջե չմուծված կամ պակաս մուծված» բառերը փոխարինել «պակաս հաշվարկված» բառերով,

2) երկրորդ պարբերությունում՝

ա. «ստուգումների ընթացքում» բառերից հետո լրացնել «կամ ստուգումների ընթացքի կասեցման ժամանակաշրջանում» բառերը,

բ. առաջին նախադասությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություն.

«Հաշվանցման և (կամ) վերադարձման ենթակա ավելացված արժեքի հարկի գումարի մեծության արձանագրման նպատակով իրականացվող ուսումնասիրության ընթացքում, դրա կասեցման ընթացքում և

ուսումնասիրությունից հետո ուսումնասիրվող (ուսումնասիրված) ժամանակաշրջանին վերաբերող ավելացված արժեքի հարկի հաշվարկներ (այդ թվում՝ ճշտված) չեն կարող ներկայացվել:»:

Հոդված 15. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 25.1-րդ և 25.2-րդ հոդվածներով.

«Հոդված 25.1. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան համակարգչային ծրագրերով հաշվապահական հաշվառում վարելու պարտավորություն ունեցող կազմակերպությունների կողմից հաշվապահական հաշվառումը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից սահմանած չափանիշներին բավարարող համակարգչային ծրագրերով չվարելու կամ հարկային մարմնի կողմից պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգման ընթացքում ստուգումն իրականացնող պաշտոնատար անձանց գրավոր պահանջով դրան հաջորդող աշխատանքային օրվանից սկսած հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր դիտորդի կարգավիճակով մուտք գործելու հնարավորություն չտալու դեպքում գանձվում է տուգանք հինգ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 25.2. Օրենքով սահմանված կարգով իրականացված ստուգումների արդյունքներով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանած կարգով արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում հարկ վճարողից գանձվում է տուգանք պակասորդի գնի (արժեքի) 50 տոկոսի չափով: Սույն պարբերությամբ նախատեսված խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու (այդ թվում՝ սույն հոդվածի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված կարգով հայտնաբերվելու) դեպքում գանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 100 տոկոսի չափով:

Հաշվետու տարվա որևէ ամսում հարկ վճարողի ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթը (գուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքը 100 միլիոն դրամը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի N4 հավելվածով սահմանված չափագրման արդյունքներով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանած կարգով արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում հարկ վճարողից գանձվում է տուգանք պակասորդի գնի (արժեքի) 50 տոկոսի չափով: Սույն պարբերությամբ նախատեսված խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու (այդ թվում՝ սույն հոդվածի առաջին պարբերությամբ սահմանված կարգով հայտնաբերվելու) դեպքում գանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 100 տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքները արտադրանքի, ապրանքների պակասորդի մասով հանդիսանում են վերջնական հարկային պարտավորություններ:

Սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքը չի կիրառվում օրենքով սահմանված կարգով արտոնագրային վճար վճարող և (կամ) շրջանառության հարկ վճարող համարվողների նկատմամբ՝ գործունեության այդ տեսակների մասով:»:

Հոդված 16. Օրենքի 26-րդ հոդվածի վեցերորդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հարկային օրենսդրության կիրառման առումով ձեռնարկատիրական գործունեություն չի համարվում քաղաքացիների`

ա) անձնական գույքի (ներառյալ նաև անշարժ) և իրերի օտարումը, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,

բ) գույքի վարձակալությունը, անհատույց օգտագործումը, ոչ նյութական ակտիվների օտարումը և տոկոսների ստացումը:»:

Հոդված 17. Օրենքի 27-րդ հոդվածի երկրորդ պարբերությունը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություններով.

«Սույն հոդվածի կիրառման առումով խախտման օր է համարվում մինչև հարկատեսակի հաշվարկը (հայտարարագիրը) հարկային մարմին ներկայացնելու համար օրենքով սահմանված ժամկետը խախտում ներառող հաշվարկները (հայտարարագրերը) հարկային մարմին փաստացի ներկայացնելու օրը, իսկ օրենքով սահմանված ժամկետից հետո խախտում ներառող հաշվարկների (հայտարարագրերի) համար` օրենքով դրանց ներկայացման համար սահմանված ժամկետի վերջին օրը, անկախ հետագայում ճշտված հաշվարկներ (հայտարարագրեր) ներկայացնելուց:»:

Հոդված 18. Օրենքի 28-րդ հոդվածում`

1) երկրորդ պարբերությունում «կրկնական» բառը փոխարինել «երկրորդ» բառով, իսկ «երրորդ» բառից հետո լրացնել «և ավելի» բառերը,

2) երրորդ պարբերությունում «Սույն հոդվածի կիրառման իմաստով» բառերից հետո լրացնել «օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների իրականացման ընթացքում կատարված» բառերը,

3) երրորդ պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություններ.

«Սույն հոդվածով նախատեսված խախտումներ հայտնաբերելու նպատակով իրականացվող օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման ընթացքում հարկ վճարողի պաշտոնատար անձի պահանջով նրան ներկայացվում է օպերատիվ-հետախուզական միջոցառում իրականացնելու մասին որոշման քաղվածք:

Սույն հոդվածով նախատեսված խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորված պաշտոնատար անձի որոշմամբ մինչև տուգանքի գումարի վճարումը անփաստաթուղթ ապրանքների կամ չգրանցված ուղեկցող փաստաթղթով ապրանքների վրա դրվում է արգելանք: Սույն պարբերությամբ նշված դեպքերում օպերատիվ հետախուզական միջոցառման արդյունքում կազմված արձանագրությունը հիմք է հանդիսանում անփաստաթուղթ ապրանքների կամ չգրանցված ուղեկցող փաստաթղթով ապրանքների նկատմամբ արգելանք կիրառելու համար` ապահովելով մինչև խախտման հայտնաբերման օրվա ավարտը արգելադրման մասին որոշման կայացումը և պատշաճ ձևով (առձեռն կամ փոստով) հանձնումը հարկ վճարողին: Ապրանքի արգելադրման մասին որոշման մեջ նշվում են որոշումն ընդունելու ամիսը, ամսաթիվը, վայրը, որոշումն ընդունած անձի պաշտոնը, անունը, ազգանունը, քննվող հարցը, ընդունված որոշման հիմքերը: Հարկ վճարողը զգուշացվում է արգելադրած ապրանքը կամ դրա առանձին բաղադրամասերը վատնելու, օտարելու,

թաքցնելու կամ ապօրինաբար մեկ ուրիշին հանձնելու դեպքում քրեական պատասխանատվության ենթարկվելու մասին:

Արգելադրումն իրականացվում է ապրանքների տնօրինման, տիրապետման կամ օգտագործման իրավունքի սահմանափակման միջոցով: Արգելանքը դրվում է հարկ վճարողի անփաստաթուղթ ապրանքների կամ չգրանցված ուղեկցող փաստաթղթով ապրանքների վրա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե ում մոտ է այն գտնվում: Արգելանքը չի կարող կիրառվել այն գույքի նկատմամբ, որի վրա օրենքով բռնագանձում չի կարող տարածվել կամ որի պահպանման ժամկետը արգելադրման պահին պակաս է երեք ամսից:

Արգելանքն իրականացնող պաշտոնատար անձն արգելանքի տակ դրված ապրանքն ի պահ է հանձնում հարկ վճարողին՝ ստացականով, իսկ եթե հարկ վճարողը փորձում է արգելադրած գույքը կամ դրա առանձին բաղադրամասերը վատնել, թաքցնել, ապօրինաբար մեկ ուրիշին հանձնել, փչացնել կամ ոչնչացնել, ապա ապրանքի պահատվությունը հանձնվում է նման գործունեություն իրականացնող մասնագիտացված կազմակերպությանը՝ պահատվության պայմանագրի հիման վրա: Պահատվության հետ կապված ծախսերը կատարում է հարկ վճարողը:»:

Հոդված 19. Օրենքի 28.5-րդ հոդվածում «500» թիվը փոխարինել «100» թվով:

Հոդված 20. Օրենքի 29-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«**Հոդված 29.** Հարկ վճարողները թաքցրած կամ պակաս ցույց տրված հարկվող օբյեկտի համար հարկի գումարը, ինչպես նաև սույն օրենքի 23-27, 28.5 և 31 հոդվածների համաձայն հաշվարկված հարկային պարտավորությունները և սույն օրենքի 26-րդ հոդվածի երրորդ պարբերությամբ սահմանված վնասի հատուցման գումարները բյուջե են վճարվում հարկային մարմնի կողմից համապատասխան ակտ ներկայացվելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:

Սույն օրենքի 26 հոդվածով նախատեսված խախտումներն «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով հայտնաբերվելու և արձանագրվելու դեպքում հարկային պարտավորությունները և սույն օրենքի 26-րդ հոդվածի երրորդ պարբերությամբ նախատեսված վնասի հատուցման գումարները հաշվարկվում և գանձման են առաջադրվում հարկային մարմնի կողմից «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթների համապատասխան հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում և նույն օրենքով սահմանված կարգով՝ վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորած պաշտոնատար անձի ընդունած վարչական ակտով: Ակտով առաջադրված գումարը վճարվում է այն ներկայացնելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:

Սույն օրենքի 28 հոդվածով նախատեսված խախտումներն «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով հայտնաբերվելու և արձանագրվելու դեպքում հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում և գանձման են առաջադրվում հարկային մարմնի կողմից «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթների համապատասխան հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում և նույն օրենքով սահմանված կարգով՝ վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորած պաշտոնատար անձի ընդունած

վարչական ակտով: Օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման իրականացման մասին որոշման շրջանակներում իրականացված միևնույն օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման ընթացքում արձանագրված բոլոր խախտումները դիտվում են և քննարկվում են նույն վարչական վարույթի շրջանակներում՝ որպես խախտման փաստ արձանագրելու մեկ դեպք: Ակտով առաջադրված գումարը վճարվում է այն ներկայացնելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:

Ստուգման ակտով առաջադրված հարկի գումարների նկատմամբ նշված 10-օրյա ժամկետում սույն օրենքի 23-րդ հոդվածով սահմանված տույժերը չեն հաշվարկվում: Այդ ժամկետը լրանալուց հետո ստուգման ակտով առաջադրված հարկի գումարների չվճարման կամ մասնակի վճարման դեպքում սույն օրենքի 23-րդ հոդվածով սահմանված տույժերի հաշվարկի վերսկսման ժամանակ նշված 10-օրյա ժամկետը հաշվի չի առնվում:

Սույն օրենքի 25.2-րդ հոդվածի երկրորդ պարբերությամբ նախատեսված խախտումները «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի N4 հավելվածով սահմանված կարգով իրականացված չափագրման ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով արտադրանքի, ապրանքային մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու և արձանագրվելու դեպքում հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում և գանձման են առաջադրվում հարկային մարմնի կողմից «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներին համապատասխան հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում և նույն օրենքով սահմանված կարգով՝ վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորված պաշտոնատար անձի ընդունված վարչական ակտով: Ակտով առաջադրված գումարը վճարվում է այն ներկայացնելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:»:

Հոդված 21. Օրենքի 30-րդ հոդվածում՝

1) երրորդ պարբերությունում «ցանկերի տեսքով» բառերից հետո լրացնել «հարկային մարմնի պաշտոնական ինտերնետային կայքում» բառերը,

2) ուժը կորցրած ճանաչել երրորդ պարբերության 1-ին կետի «գ» և «ե» ենթակետերը,

3) երրորդ պարբերության 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2) մինչև յուրաքանչյուր եռամսյակին հաջորդող ամսվա 25-ը՝

առաջին 1000 խոշոր հարկ վճարողների ցանկերը և նրանց կողմից ֆինանսական տարվա սկզբից վճարված հարկերի մեծությունները՝ հաշվարկված աճողական կարգով:»:

Հոդված 22. Օրենքի 30.1-րդ հոդվածում՝

1) առաջին և երրորդ պարբերություններում «երեք» բառը փոխարինել «հինգ» բառով,

2) առաջին պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություն.

«Սույն հոդվածի առաջին պարբերության իմաստով հարկային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հարկային պարտավորությունների հաշվարկման առումով խախտման կատարման տարի է համարվում համապատասխան հաշվարկի, հայտարարագրի, հաշվետվության, տեղեկության կամ այլ փաստաթղթի (անկախ

դրանց ներկայացման հանգամանքից)՝ հարկային մարմին ներկայացնելու համար օրենքով սահմանված ժամկետի վերջին օրը ներառող օրացուցային տարին:»,

3) երրորդ պարբերությունից հանել «հարկային պարտավորության գումարները կամ հաշվանցվող գումարները փոփոխող» բառերը:

Հոդված 23. Օրենքի 31-րդ հոդվածի հինգերորդ պարբերությունում «կրկնապատիկի չափով» բառերից հետո լրացնել «, բայց ոչ պակաս երկու միլիոն դրամից» բառերը:

Հոդված 24. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 34.1-րդ հոդվածով.

«**Հոդված 34.1.** Այն դեպքերում, երբ հարկային մարմնին հայտնի են դարձել հարկ վճարողների կողմից ներկայացված հաշվարկներում տեղ գտած անճշտություններ, որոնք օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հնարավոր չէ ճշգրտել ճշգրտված հաշվարկների ներկայացման միջոցով կամ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում անհրաժեշտ է վերահաշվարկել հարկ վճարողի հարկային պարտավորությունները, ապա այդ պարտավորությունները կարող են ճշգրտվել հարկային մարմնի սահմանած կարգով՝ առանց հարկ վճարողների մոտ ստուգումների (այդ թվում՝ վերստուգումների) իրականացման:»:

Հոդված 25. Օրենքի հավելված 4-ով սահմանված կարգի՝

1) 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Սույն կարգով սահմանված առաքվող կամ տեղափոխվող ապրանքների գրանցման (հաշվառման) գրքեր վարելու վերաբերյալ դրույթները չեն տարածվում «Շրջանառության հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված շրջանառության հարկ վճարող հանդիսացող անձանց վրա:»,

2) 2-րդ կետի՝

ա. չորրորդ պարբերությունում «իր առաքման վայրերից կամ կետերից» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև մաքսատնից (մաքսակետից)» բառերը,

բ. հինգերորդ պարբերությունում «գործակալության պայմանագրերով» բառերից հետո լրացնել «կամ վերամշակման» բառերը, իսկ «հետ վերադարձվող» բառերից հետո լրացնել «կամ վերամշակման ընդունված ապրանքանյութական արժեքների վերամշակման արդյունքում վերադարձվող» բառերը,

3) 7-րդ կետում «վայրի» բառից հետո լրացնել «կետի» բառը, իսկ «վայրում» բառից հետո՝ «կետում» բառը,

4) 13-րդ կետի 4-րդ ենթակետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Սույն հավելվածի իմաստով վերանորոգման և համանման աշխատանքները ներառում են նաև հարկ վճարողի կողմից իրեն պատկանող կամ իր կողմից օգտագործվող էլեկտրամատակարարման, կապի, հեռահաղորդակցության, ջրամատակարարման, գազամատակարարման, ջեռուցման և նմանատիպ այլ համակարգերի շահագործումն ու պահպանումը:»,

5) 13-րդ կետում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 8-10-րդ ենթակետեր.

«8) մաքսատնից (մաքսակետից) ապրանքի առաքումը,

9) արտադրության և սպառման թափոնների տեղափոխումը,

10) 2014 թվականի հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված էլեկտրոնային եղանակով դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերով առաքումը և տեղափոխումը:»:

Հոդված 27. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահին իրականացվող համատեղ գործունեության մասով Օրենքի 6.1-րդ հոդվածի դրույթների կիրառման նպատակով սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո եռամսյա ժամկետում համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձը պարտավոր է իր գտնվելու վայրի հարկային մարմին ներկայացնել հարկային մարմնի սահմանած ձևով հայտարարություն (համատեղ գործունեության մյուս մասնակիցների համաձայնության վերաբերյալ նշումներով)՝ համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին:

«Մասնկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան պարտապանի գործունեության կասեցման պահից վերջինիս անունից կառավարչի կողմից հարկային մարմին ներկայացրած՝ հարկային և այլ պարտադիր վճարների գծով սնանկության վարույթի ընթացքում լրացուցիչ առաջացած պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվության հիման վրա պարտապանի հարկային պարտավորությունների հաշվարկման դրույթները տարածվում են նաև մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ներկայացրած տեղեկատվության վրա:

Չկատարված հարկային պարտավորությունները անհուսալի համարվելու համար հարկային պարտավորությունների՝ սույն օրենքով սահմանված սահմանաչափը տարածվում է նաև «Մասնկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 2010 թվականի դեկտեմբերի 22-ի ՀՕ-13-Ն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը պարտավորությունների բռնագանձման ավարտված կատարողական վարույթների վրա:

Իրավաբանական անձի որոշումների ընդունման վրա ազդելու հնարավորություն ունեցող հիմնադիրների (մասնակիցների) և (կամ) ղեկավար մարմնի անդամների վրա՝ իրավաբանական անձի լուծարմանը, ինչպես նաև գործունեությունը դադարեցրած կամ հաշվառումից հանված անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի վրա՝ լուծարմանը կամ հաշվառումից հանմանը նախորդող ժամանակաշրջանների թաքցրած հարկվող օբյեկտներից վճարման ենթակա հարկային պարտավորությունները դնելու՝ սույն օրենքով սահմանված հինգ տարվա դրույթները գործում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո հայտնաբերված հարկային պարտավորությունների մասով:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո Օրենքի 24-րդ հոդվածի դրույթները կիրառվում են հարկ վճարողների (հարկային գործակալների) կողմից հարկային մարմին սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուն հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար ներկայացման ենթակա հաշվարկների (հայտարարագրերի, հաշվետվությունների) մասով, իսկ մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ներկայացման ենթակա հաշվարկների (հայտարարագրերի, հաշվետվությունների) մասով կիրառվում են մինչև սույն օրենքն ուժի մտնելը Օրենքի 24-րդ հոդվածով սահմանված դրույթները:

Սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո հայտնաբերված խախտումների մասով:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո Օրենքի 30.1-րդ հոդվածի առաջին և երկրորդ պարբերություններով սահմանված վաղեմության ժամկետը և երրորդ պարբերությամբ սահմանված ժամկետային սահմանափակումը 2013 թվականի համար համարվում է երեք տարի, իսկ 2014 թվականի համար չորս տարի: